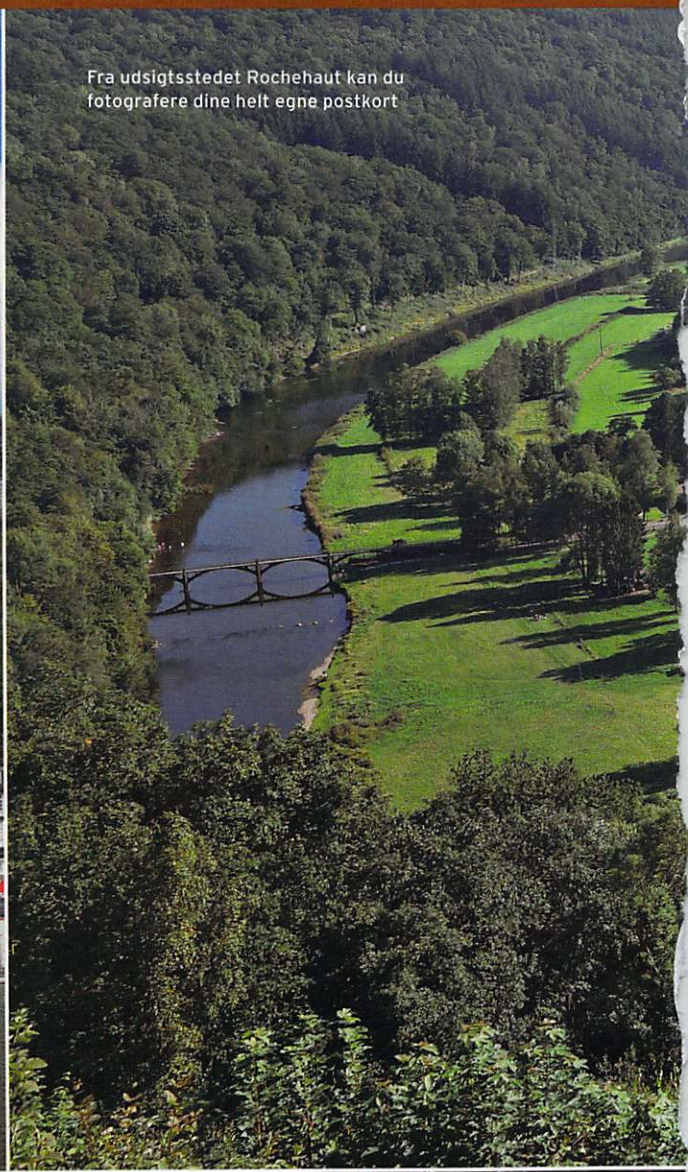

Fra udsigtsstedet Rochehaut kan du fotografere dine helt egne postkort

Ardennen til tænderne og smuk natur

Den sydlige, fransktalende del af Belgien belønner gæsterne i rigt mål med mange og meget varierede attraktioner.

Plus verdensberømt øl og gastronomi i høj klasse

Tekst og foto: Jens Henrik Nybo

Efter en overkommelig biltur fra Danmark venter et for mange helt overset område af Belgien: Ardennerne. Et overraskende dejligt møde med underskøn natur. Overvejende i form af blidt svungne skovklædte bjerge, smukke byer og prægtige borge og slotte. Store mindesmærker fra de to seneste verdenskrige og en overvældende verden under jorden med kilometervis af stier i drypstenshulerne. Bugtende floder, hvor musklerne bliver udfordret, når man padler i sin kajak eller træder i pedalerne på de mange cykelstier.

Når tørsten melder sig oven på anstrengelserne, er der uovertruffen trappistøl at forkæle ganen med. Uden at forglemme den fremragen-

de mad med masser af regionale delikatesser, naturligvis.

Ardennen grænser op til Frankrig, Luxembourg og Tyskland og er forbløffende lidt besøgt af udlændinge. Det er den industrielle, ret flade Flandernregion i nord, der trækker flest gæster til, især på grund af byer som Brugge og Gent samt strandene ved Nordsøen.

Kvalitetsøl fra hundredevis af bryggerier

Ardennen er en af klodens meget små bjergkæder. Den starter i Tyskland og løber igennem Belgien og ind i Nordfrankrig. Den belgiske del af Ardennerne fylder et areal, der er noget mindre end Sjælland, og den-

ne ret overskuelige størrelse gør det let at udforske det meste af området på en uges tid. Bilen er et oplagt transportmiddel, men brug også gerne cyklen som supplement, eller udforsk området til fods.

Apropos bilen: Med et ubeskriveligt udbud af kvalitetsøl fra de hundrede vis af bryggerier vil fristelsen til at fylde bagagerummet pænt op nok trænge sig på hos mange!

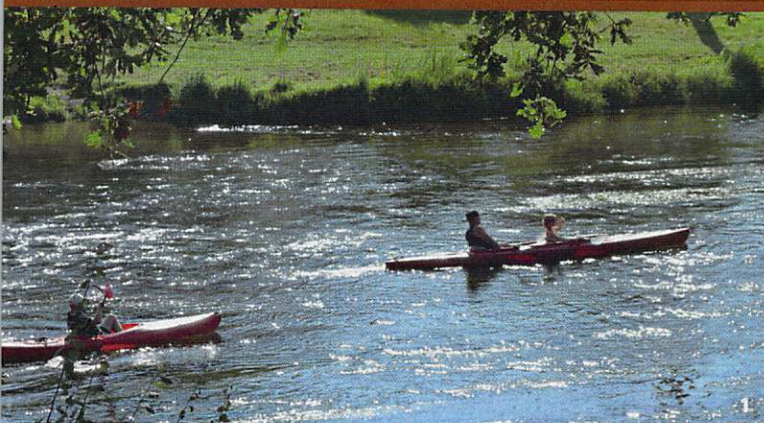
Det nyder vi lige nu godt af i butikken ved trappistbryggeriet Brasserie d'Orval i den sydvestlige ende af Ardennerne, hvor et par kasser med den fortræffelige mørke øl bringes ombord i bilen. Bryggeriet er tilknyttet det storslåede cistercienserkloster Abbaye d'Orval med

1 Dinant tager sig smukkest ud fra vestsiden af floden med middelalderbyen og borgen

2 Mættet stemning i en af Ardennernes mange mindre byer. Når belgierne holder sommerferie i juli og august, kan der dog blive trængsel

3 Høje stalagmitter og stalaktitter skaber drama i Ardennernes underverden

1 Ardennernes mange vandveje bliver udnyttet til kajak- og kanoture i skønne omgivelser

2 Dinant er stolt af bysbarnet Adolphe Sax, som opfandt den kendte jazzblæser

3 Uhmh - hvidvinsdampede muslinger og pomme frites, som de skal smage

4 Mange steder i Ardennernes byer er der vidnesbyrd om 2. verdenskrigs store slag

åner tilbage til 1070, hvor de første munke ankom. Dele af klosteret er en smuk ruin, mens nyere tilføjelser fremstår rimelig intakte.

Det er en umulig opgave at skulde udpege den smukkeste af byerne i Ardennerne, især hvis også beliggenheden indgår som en præmis. Namur længst mod nordvest er en ret stor by og er centrum for Valloniens parlament, og byen evner at kombinere storby og provinsby på demokratisk facon. Den ligger, hvor de to floder Meuse (tysk: Maas) og Sambre flyder sammen. Det er i gågaderne i Namurs gamle kvarter, at stemningen føles mest intens, især om aftenen, når byens mange studenter sætter deres livlige aftryk på folkelivet.

Syd for Namur finder du den lille perle Dinant. Den ligger på begge sider af Meuse og er en værdig kandidat til en placering blandt topscorerne over regionens kønneste byer. På den østlige side af floden ligger det robuste citadel øverst på en stejl klippe og vogter over byen.

I sollys udsender citadellets facader en blid honningkulør. Om denne farvenuance har inspireret til en af Dinants kulinariske specialiteter, „couques“, hårde honningkager i alle størrelser og former, forbliver nok uvist. Sikkert er det imidlertid, at couques har aner tilbage til midten af 1400-tallet.

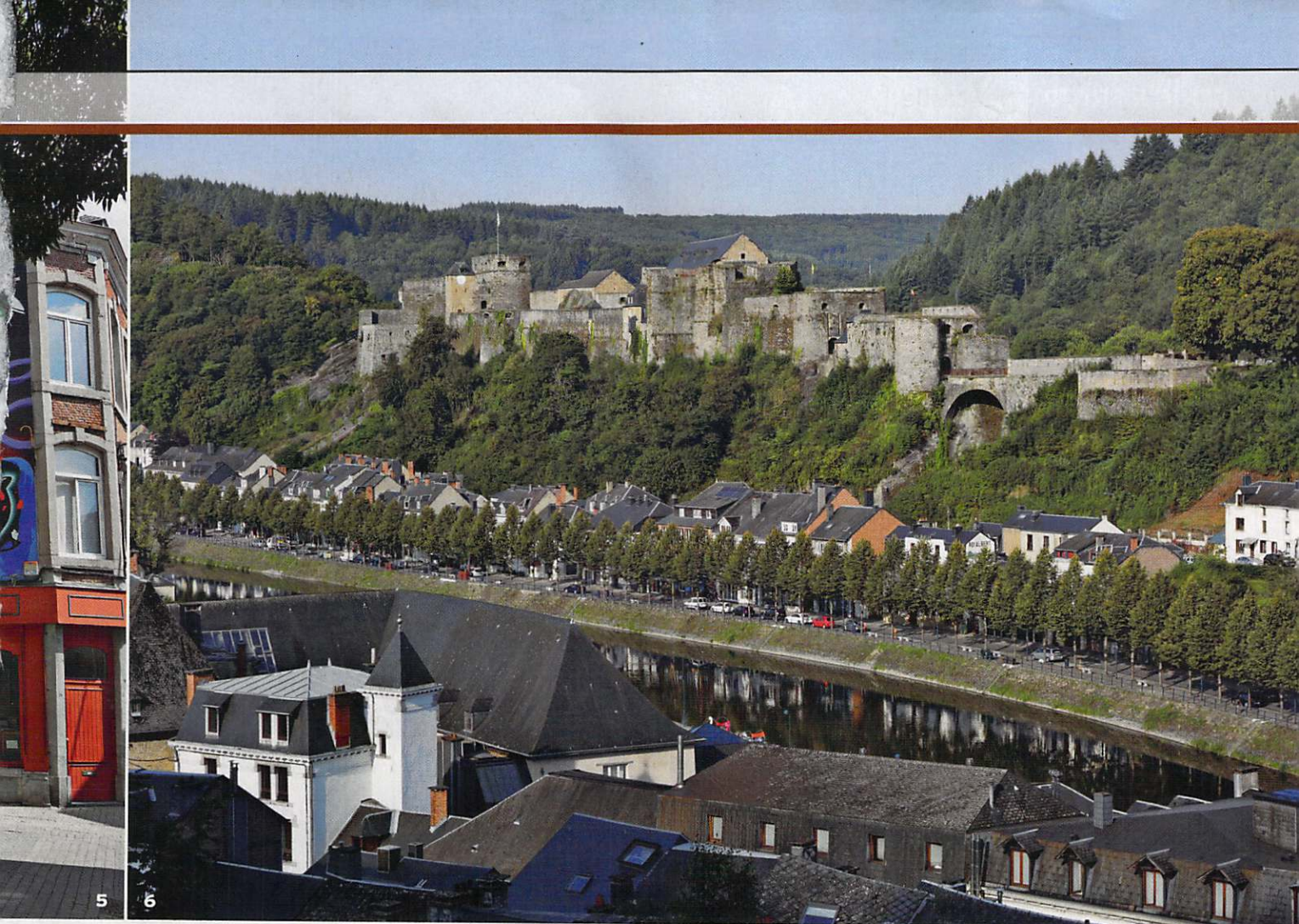
Omtrent neden for citadellet, ved indgangen til den gamle by, finder vi Notre Dame-kirken med sit karakteristiske løgkuplede tårn. Dinant er grundet sin skønhed og de uovertrufne omgivelser uhyre populær blandt turister, også for sin rare, afslappede stemning, der har noget udtalt sydlandsk over sig.

Broen over Meuse er udsmykket med farverige, store modeller af saxofoner. Opfinderen af dette instrument, Adolphe Sax, blev nemlig født her. En sejltur med en udflugtsbåd er et must, for fra flodsiden er byen om muligt endnu smukkere, især ved tusmørke, når lysene i husene og citadellet tændes.

Godt 60 kilometer længere mod syd møder vi endnu en af de vallonske charmetrolde. Velkommen til Bouillon, som floden Semois stille flyder igennem. Alene køreturen hertil er alt værd. Ret tæt ved byen passerer man udsigtsstedet Rochehaut, hvorfra det arketypiske syn af Ardennerne ses. Stående højt oppe ser man Semois slå en skarp buel omkring saftigt grønne marker, landsbyen Frahan og længere ude de skovklædte, bølgende bakker.

Endelig! Belgiske pommes frites

Bouillon huser Belgiens måske mest imponerende borg, som fylder godt i landskabet. Også den ligger – naturligvis – højt hævet på en klippeafsats over byen. Er maven sulten, er Bouillon ikke det værste sted at være. På rad og række ligger restauranterne og byder sig til på begge sider af floden. Nok er vi noget væk fra havet, men skaldyr er en populær spise, især muslinger, hvortil der serveres

de verdensberømte belgiske pommes frites. Bouillon er nok den af de val-lonske byer, som byder på de flotteste udendørsaktiviteter, hvad enten det gælder at træde i pedalerne på cykel eller vandre i mageløs natur.

Ardennerne var ramme om nogle af 2. verdenskrigs vigtigste og hårdeste slag. Det var således her, tyskerne sidste offensiv blev udkæmpet efter de allieredes landgang i Nor-mandiet i juni 1944. Her tvang de tyskerne tilbage etapevis.

I december gengældte tyskerne med et desperat overraskelsesangreb, som dog blev nedkæmpet allerede to måneder efter i januar 1945. Det gik imidlertid meget hårdt ud over de ci-vile i byer som La Roche-en-Arden-ne. Netop i denne smukt placerede by ved Ourthe-floden er der særligt mange minder om krigens gru. På et udsigtspunkt højt over byen står et par udtjente sværvægts-tanks som stumme vidner.

Fra tankevækkende krigsminder begiver vi os videre til en anderle-

des forunderlig verden, som åbenbar sig i Han-sur-Lesses undergrund.

Med et lille tog kører du fra cen-trum af den lille by ud til en af Ar-dennernes største og flotteste dryp-stenshuler med overvældende mange store stalagmitter og stalaktitter. Un-dervejs på den tre kilometer lange sti igennem hulerne kommer du til gan-ge, der leder ind i hele sale, hvor kun-stigt lys på væggene forplanter en meditativ stemning.

Meditativ kan du også blive, når du nedsænker kroppen i varme kilder i byen Spa i det nordøstlige Arden-nerne. Byen osrer af fordums storhed med sine fornemme huse og palæer, som danner ramme om spabehand-linger og et kasino, og hvor adelen lod sig forkæle med kropslig velvære.

Bynavnet blev givet af kejser Jo-sef II, som i 1781 valgte at give byen det engelske navn for kursted. Spa i Spa – hvilken herlig afslutning på en odysse i Ardennerne. ■

FDM TRAVEL TILBYDER

FDMs rejsebureau har flere hoteller i Liège. Eksempelvis det centralt beliggende Hotel ibis Liège Centre Opéra, hvor prisen pr. person pr. nat i dobbeltværelse er ca. 325 kr., dog uden morgenmad. Et godt, men lidt dyrere alternativ er Hotel Ramada Plaza Liège City Center lige i smørhullet. Her er prisen ca. 410 kr. pr. person pr. nat i dobbeltværelse, også uden morgenmad. Find gode flypriser til Bruxelles på fdm-travel.dk

5 På Namurs man-ge caféer kan man oplagt nyde en „péket“ – den lo-kale enebærbræn-devin med smag af citron, melon eller jordbær

6 Den svulmende borg over Bouillon er den største af alle i Ardennerne. Byen og borgen tager sig bedst ud fra et udsigtstårn på østsiden